

TIL STEGMANN, FILÒLEG I CATALANÒFIL APASSIONAT

Estimar Catalunya, des d'Alemanya

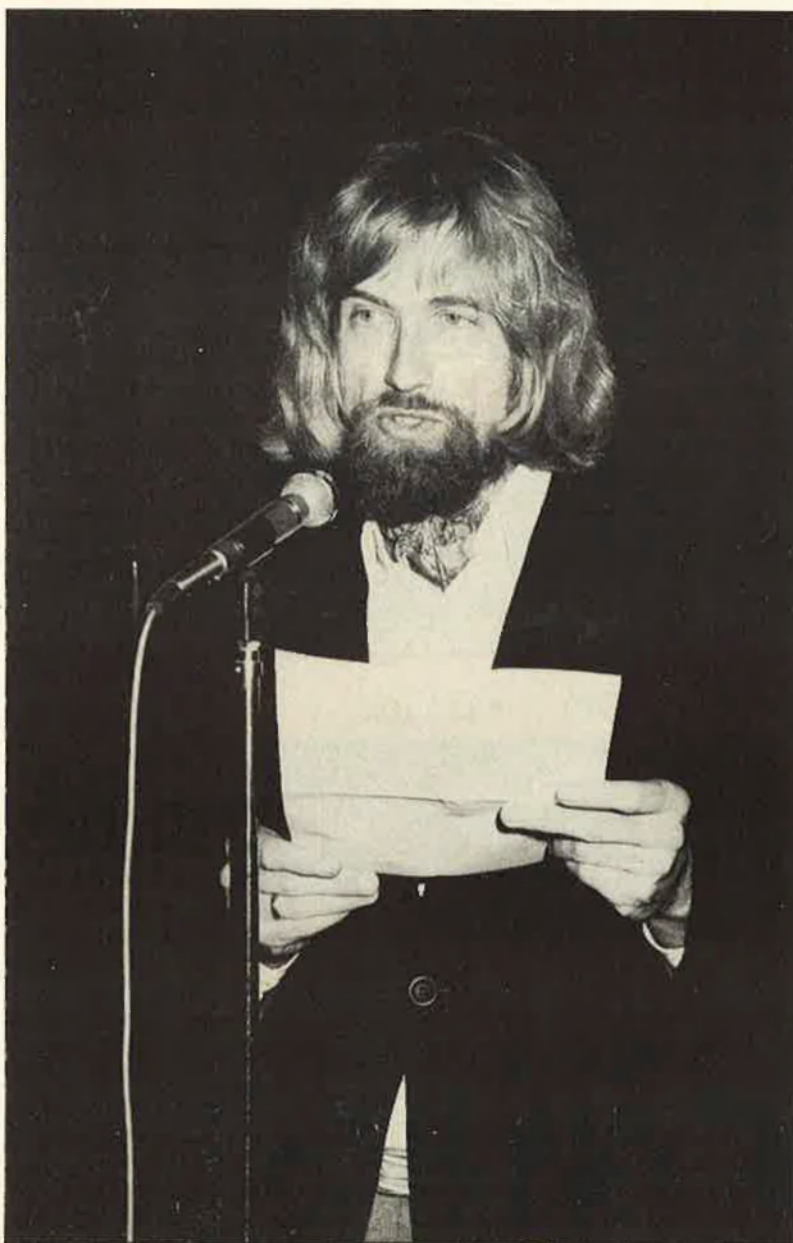
El baix nivell de consciència nacional dels Països Catalans és una malaltia que necessita proteïnes morals vingudes de fora que l'enfrontin amb les contradiccions pròpies d'una personalitat tímida i maníaco-depressiva que només s'atreveix a alçar la veu quan troba el suport dels qui l'escolten. Es per això que els treballs realitzats per estudiosos imparcials d'altres nacionalitats constitueixen una ajuda tan impagable per a nosaltres com enutjosa per al poder hegemònic espanyol. Sobre aquest tema de base, així com el problema de la llengua, la reunificació dels Països Catalans i la preparació d'un referèndum per la independència l'any 2000 n'hem parlat a terres alemanyes amb Til Stegmann.

—*En el teu llibre Catalunya vista per un alemany destaqués com a gran defecte dels catalans la manca de lluita per fer-se acceptar com a ens individual-nacional propi davant les altres nacions, però ¿quin és el camí perquè tots els Països Catalans prenguin consciència que el Principat, el País Valencià, les Illes i la Catalunya del Nord són part d'una sola nació?*

—En primer lloc, s'hauria de modificar el concepte d'Espanya que s'ensenya a les escoles i introduir la vertadera història dels Països Catalans sense cap mena de fragmentació. També caldria que s'incrementessin al màxim els intercanvis entre totes les televisions de parla catalana i adonar-se que els estirabots dels blaveros valencians no poden condicionar una realitat innegable: els valencians

Til Stegmann ha dedicat gran part de la seva vida a aprofundir el coneixement de Catalunya. Prova d'aquesta estima és el llibre «Catalunya vista per un alemany» i la tasca que duu a terme de fa anys a Frankfurt.

Víctor Alexandre (Bonn)

«S'hauria de modificar el concepte d'Espanya que s'ensenya a les escoles».

són ciutadans dels Països Catalans i no espanyols.

—*¿Quin seria, aleshores, el millor camí per a evitar la divisió fomentada pels espanyols entre el Principat i el País Valencià, ja que segons com es miri, és ben curiós que el que no passa entre el Principat i la Catalunya del Nord, separats per la frontera de dos estats, es produeix amb gran antagonisme una mica més avall?*

—Una cosa que aniria molt bé per a evitar això que dius i que, a més, es pot fer sense córrer el perill que la policia et vingui a casa, és incrementar els contactes entre les dues generalitats. La legalitat vigent té camins infrautilitzats que, amb una mica de voluntat, permeten eludir els rentats de cervell del poder central.

—*Hi ha algun sector de l'esquerra espanyola que diu que no està en contra d'una sobirania catalana plena, per principi, però que no és realitzable, atès que faria molt de mal als espanyols que hi viuen.*

—Aquesta posició és una manera com una altra d'encobrir els desitjos hegemònics espanyols. Naturalment, els immigrants se sentirien més còmodes amb la llengua de fora, però han de comprendre que no poden exigir una cosa com aquesta en un territori lingüístic diferent. El pas a un altre espai sempre comporta un canvi de llengua i l'acceptació d'aquest fet naturalíssim constitueix a la llarga la base d'un respecte mutu.

—*Els socialistes diuen que la cooficialitat és un fet solidari amb els hispanoparlants.*

Estiu

NOVETATS en LLIBRES

<p>edicions 62 sa</p> <p>VIATGE AL PURGATORI Ramon de Perellós El Garbell, 26. 88 pàgines.</p> <p>Un llibre excepcional sobre el tema dels viatges al més enllà, tan freqüent en la literatura medieval, en una edició anotada per facilitar-ne la lectura.</p>	<p>Editorial Laia</p> <p>UNA ROCA EMBOLICADA Agustí Alcoberro Col·lecció El Nus, 73. 152 pàgines.</p> <p>Tot va començar per culpa d'aquella noieteta decidida que li tenia el cor robat.</p>
<p>Edicions BROMERA</p> <p>BARROCA MORT Vicent J. Escartí Col·lecció Els nostres autors, 6.</p> <p>Un nou narrador. Un llibre inquietant.</p>	<p>EDITORIAL EMPÚRIES</p> <p>GEIGER, MASSA BUSQUES EN UN SOL RELLOTGE Emili Castellanos-Miquel Colomer Col·lecció El Laberint de Paper.</p> <p>Una nova col·lecció de novel·la interactiva per a joves, amb autors del país de qualitat literària provada.</p>
<p>GREGAL LLIBRES consorci d'editors valencians s.a.</p> <p>EL BRAÇ MARCIT Thomas Hardy Col·lecció Gregal Juvenil, 23 Traducció de Carme Manuel. Dibuixos de Micharmut</p>	<p>La Galera LA GALERA, S. A., EDITORIAL</p> <p>LES ALES ROGES Miquel Rayó i Ferrer Col·lecció Els Grumets de la Galera. Premi Josep-M. Folch i Torres 1987. Presentació: Xavier Pastor, president de Greenpeace, Espanya. Il·lustracions d'Ismael Galanyà.</p>
<p>EDITORIAL TRES I QUATRE</p> <p>L'ESPILL, 26 Revista de Cultura. Dirigida per Joan Fuster Col·laboracions de: Trinitat Simó, Gustau Muñoz, Josep Lozano, Josep Tordera, etc...</p>	<p>curial</p> <p>RANDA 23 Aproximacions a la història de Mallorca. Del segle XIII a la guerra civil. Dirigida per Josep Massot.</p>
<p>Edicions Proa</p> <p>LLIBRES PROFÈTICS DE LAMBETH, I William Blake Els llibres de l'Óssa menor, 147. Trad. i pròleg de Miquel Desclot. 96 pàgs. 900 ptes.</p>	<p>EDITORIAL TRES I QUATRE</p> <p>L'ULL DELS CLAPERS Damià Huguet Col·lecció Poesia, 54.</p>

—Darrere d'aquest argument s'amaga el desig de perpetuar l'hegemonia espanyola sobre la catalana. En el llibre en parlo i explico que la cooficialitat imposada als Països Catalans no és necessària per a ajudar solidàriament els treballadors immigrants, sinó que serveix per a simbolitzar el poder estatal espanyol en el país català conquerit. En el capítol «La llengua: una delimitació natural d'una nació», analitzo la situació i exposo que els immigrants que han decidit romandre als Països Catalans hi pertanyen també políticament i, per tant, haurien de rebre tota mena d'ajuda oficial per a adaptar-se lingüísticament, tal com ho fan els milions d'immigrants a Alemanya, sense que per això l'italià, l'espanyol o el turc hagin d'adquirir règim de cooficialitat a Alemanya.

—*Un dels temes polèmics del llibre és aquell on dius que un escriptor no pot ser català si no escriu en català i que la cultura catalana no pot ser feta en espanyol. ¿Com veus el paper dels Marsé, Montalbán, Goytisolo, Mendoza, etc.?*

—Bé, tenim l'exemple d'Unamuno, que s'imaginava que podia fer cultura basca en espanyol i, podent-se convertir en l'autor més important d'aquella nacionalitat, a més d'atorgar-li relleu, ha esdevingut un més dels molts autors castellans. Tots aquests noms que has citat formen part de la cultura espanyola a Catalunya, però no de la catalana.

—*Georges Moustaki, per exemple, ¿és un músic grec o francès?*

—Diguem que França ha guanyat el músic que Grècia ha perdut.

—*Tal com tu ho expliques, sembla evident: «quatre milions d'alemanys visiten els Països Catalans anualment, això vol dir que, a raó de 16 dies per persona, hi passen 64 milions de dies en total a aquesta nació i, per tant, per pura lògica, l'idioma que hauria de despertar el seu interès és el català i no l'espanyol». Ara bé, ¿com es convenç els alemanys de l'absurd que cometem? ¿Com s'estimula un canvi de mentalitat?*

—El primer pas és que la imatge de Catalunya sigui verament catalana: senyalització, rètols, publicitat exterior, etc. Sense això, és impossible convèncer un turista que allò no és Espanya. El segon és comprendre que els turistes que hi van per segona vegada ja han establert una relació cordial amb el país i no té cap sentit que els mateixos catalans impedeixin que aquesta relació sigui del tot autèntica, és a dir, fent-los veure que el cor de Ca-

Til Stegmann amb Joan Fuster.

talunya només es pot tocar en català. Un altre aspecte que requereix molta atenció és el d'exigir que els noms catalans apareguin escrits en català tant si es tracta de persones com de ciutats, ja que no té cap sentit que els mapes i guies turístiques que es distribueixen a l'estranger diguin Ibiza, Alicante o Perpignan.

—*¿Com s'ha aconseguit que la Biblioteca Catalana de Frankfurt sigui la més important del món, llevat de les catalanes?*

—Bé, tenim la sort que una gran majoria d'editorials ens faci arribar amb puntualitat tota la seva producció. Pensa que això és una cosa que normalment es paga i que, per tant, hauria estat impossible reunir els gairebé 15.000 volums de què disposem actualment. Tot aquest material suposa la més gran donació literària feta a Frankfurt d'ençà la Segona Guerra Mundial. El nombre de llibres que rebem anualment està al voltant dels mil, però, i això posa-ho ben clar, trobem a faltar la literatura valenciana, de la qual hi ha molt poca cosa.

—*En el llibre, fas esment de la creació de l'Oficina Cultural Catalana i apuntes alguns aspectes de la tasca que haurà de desenvolupar, com ara un curs de català a la televisió alemanya, aconseguir que les escoles d'adults ofereixin massivament català a Alemanya, revisió de la història de Catalunya en els llibres escolars... ¿Com s'aconsegueix tot això?*

—La cosa no és tan difícil com sembla. Pel que fa a la televisió, n'hi haurà prou que es produeixi un intercanvi de cursos entre TV3 i la televisió alemanya. Els interessos són comuns i no hi ha cap argument per a dir que no. Pel que fa a la revisió dels llibres de text, es pot seguir l'exemple d'Alemanya i Polònia tenint molta cura que la comissió encarregada, encara que sigui barcelonina, se senti representativa de tots els Països Catalans sense cap mena de por d'aixecar pols blavera.

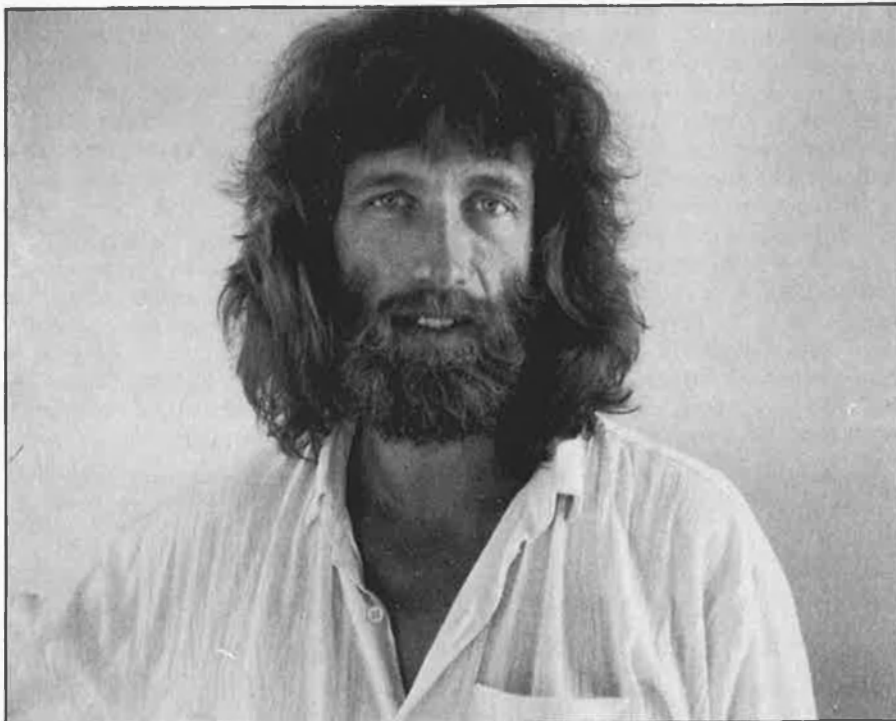
—*Tinc entès que treballes en la preparació d'una revista de cultura catalana, la Zeitschrift für Katalanistik. ¿Quina serà la seva línia?*

—Serà una revista dedicada a la literatura, llengua i cultura en general, amb l'intent d'aconseguir un alt nivell intel·lectual i esdevenir un fòrum sobre temes catalans per tal d'augmentar la motivació romanista. Una cosa que tenim molt clara és evitar que els treballs publicats girin sempre a l'en-

temes catalans. És una tasca apassionant que, si bé no és possible fer amb altres llengües per raons òbvies, la catalana sí, que ho permet, i constituiria una riquesa tan impossible com envejable per a la majoria de nacions. La part alemanya inclou tot allò que s'ha publicat en el decurs dels darrers 200 anys i, pel que fa a la Catalunya del Nord, València i les Illes, es podria dur a terme mitjançant una acció conjunta, mentre que el Principat podria dividir-se entre les publicacions de dins i fora de Barcelona. El que cal és voluntat institucional de fer-ho perquè, de gent disposada, ja n'hi ha a molts països.

—*Tu insisteixes molt en el llibre sobre la necessitat de fer un referèndum per la independència catalana tal com es va fer al Quebec. ¿No creus que com estan les coses hi ha el perill que es perdi com aquell?*

—Ara sí, però no d'aquí a dotze o quinze anys, perquè cal esperar que aleshores la segona i tercera generació

«A la Biblioteca Catalana de Frankfurt trobem a faltar la literatura valenciana».

torn de la llengua francesa. Com dic en el llibre, espero que aquesta revista consolidarà finalment la catalanística a Alemanya.

—*Un projecte del qual no s'ha pogut concretar la publicació és el de la Bibliografia Catalana exterior i que tu, en la seva part alemanya, tens acabat. ¿Què passa realment?*

—La Bibliografia Catalana exterior és un intent de reunir en uns 12 volums totes les notícies, articles o revistes que la humanitat ha pensat o escrit sobre

d'immigrats ja s'hagi conscienciat. Hem de tenir present que el temps juga a favor d'una més gran unitat entre els 10 milions de catalanoparlants.

—*Txiki Benegas opina que un hipotètic referèndum per la independència a Catalunya o al País Basc hauria de comptar amb els vots de tot Espanya.*

—Aquesta és una posició descaradament colonialista. És vergonyós que el colonitzador encara reivindiqui el dret a decidir si el colonitzat pot o no pot recuperar la seva llibertat. □